

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobkyně: **R. P.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřimalovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 1. 2010, č. j. 4 Ad 5/2010 - 14,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Dagmar Rezkové Dřimalové **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 1600 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutími žalovaného ze dne 13. 1. 2010, č. j. MHMP 939810/2009 a č. j. MHMP 948717/2009, byla zrušena a vrácena k novému projednání a rozhodnutí odvoláními napadená rozhodnutí Úřadu městské části Praha 12 ze dne 22. 10. 2009, č. j. 11830/2009/AAL, a ze dne 26. 10. 2009, č. j. 11884/2009/AAL, kterými žalobkyni nebyl přiznán příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení. V odůvodnění obou těchto rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobkyně dne 15. 7. 2009 podala žádost o příspěvek na živobytí (doplatek na bydlení), o které bylo pravomocně rozhodnuto dne 2. 11. 2009. O přiznání této dávky pak požádala znovu dne 30. 9. 2009, tedy v době, kdy ještě nenabýlo právní moci rozhodnutí vydané ve věci předchozí žádosti ze dne 15. 7. 2009. Přitom podle § 48 odst. 2 správního řádu lze totéž právo z téhož důvodu téže osobě přiznat pouze jednou. Žalovaný tedy podle závěrů obou rozhodnutí o odvolání zjistil pochybení, neboť byl dán důvod pro zastavení řízení o žádostech žalobkyně o dávku pomoci v hmotné nouzi ze dne 30. 9. 2009.

Proti uvedeným rozhodnutím žalovaného podala žalobkyně žalobu, která byla usnesením Městského soudu v Praze ze dne 27. 1. 2010, č. j. 4 Ad 5/2010 - 14, ve vztahu k oběma těmto rozhodnutím odmítnuta. Podle soudu z obou žalobou napadených rozhodnutí vyplývá, že jimi byla zrušena rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, čímž bylo žalobkyni vyhověno. Podání žaloby proti zrušujícím rozhodnutím správního orgánu druhého stupně lze tak za dané situace přirovnat k nevyčerpání řádných opravných prostředků v řízení před správním orgánem a hodnotit ji jako nepřípustnou podle § 68 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). S ohledem na tyto skutečnosti soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. jako nepřípustnou odmítl.

Proti tomuto usnesení podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b), e) s. ř. s.

V ní stěžovatelka namítla, že žalovaný vyhověl odvoláním a napadená prvoinstanční rozhodnutí zrušil. Takto však nepostupoval z důvodů, které byly uvedeny v odvoláních, nýbrž kvůli tomu, že v obou případech shledal důvod pro zastavení řízení o žádostech o přiznání dávek pomoci v hmotné nouzi, čímž dal jasně najevo, jak by měl prvoinstanční orgán o těchto věcech rozhodnout.

Dále stěžovatelka namítla, že se soud měl žalobou řádně zabývat a projednat ji. Z žalobou napadených rozhodnutí žalovaného totiž nevyplývá, zda žádosti o dávky pomoci v hmotné nouzi ze dne 30. 9. 2009 se týkají stejného období jako žádosti, které byly podány dne 15. 7. 2009. Přitom tyto žádosti se vztahují k obdobím různým, takže nebyl dán důvod pro odmítnutí žaloby.

S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 1. 2010, č. j. 4 Ad 5/2010 - 14, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelkou v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

V projednávané věci byla žalobou napadenými rozhodnutími podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu zrušena rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a věc mu byla vrácena k novému projednání. V takovém případě podle uvedeného ustanovení odvolací správní orgán (žalovaný) vysloví právní názor, kterým je správní orgán prvního stupně při novém projednání věci vázán. V posuzovaném případě odvolací správní orgán rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému projednání správnímu orgánu prvního stupně, protože shledal, že byl dán důvod pro zastavení řízení. Nerozhodl tedy podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu, které odvolacímu správnímu orgánu umožňuje napadené rozhodnutí nebo jeho část zrušit a řízení zastavit. Žalovaný tak zavázal správní orgán prvního stupně k tomu, aby vydal rozhodnutí, kterým řízení zastaví. I v případě naprostého respektování závazného právního názoru odvolacího správního orgánu v následném rozhodnutí prvního stupně jsou nadále přípustné řádné opravné prostředky na úrovni veřejné správy. To ostatně stanoví § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu, podle kterého lze proti novému rozhodnutí podat odvolání. Tato možnost pak vyplývá i z § 81 odst. 1 správního řádu.

V posuzovaném případě jde sice o rozhodnutí odvolacího správního orgánu, vůči němuž obecně nejsou přípustné řádné opravné prostředky, nicméně věc nadále zůstává na úrovni veřejné správy, přičemž posléze připadá v úvahu uplatnění řádných opravných prostředků. Rozhodnutí odvolacího správního orgánu, ačkoliv vyslovuje závazný právní názor, nenaplnuje materiální znaky rozhodnutí podle § 65 odst. 1 s. ř. s., čímž postrádá hmotněprávní důsledky na sféru veřejných subjektivních práv a povinností (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2005, č. j. 5 As 35/2004 - 56, dostupný na www.nssoud.cz). Podle ustálené judikatury (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. 1 Afs 147/2005 - 107, publikovaný pod č. 923/2006 Sb. NSS) „pojem „rozhodnutí“ ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. je třeba chápat v materiálním smyslu jako jakýkoliv individuální právní akt vydaný orgánem veřejné moci z pozice jeho vrchnostenského postavení.“ Aby úkon správního orgánu byl přezkoumatelný v režimu § 65 odst. 1 s. ř. s., musí naplňovat znaky v tomto ustanovení uvedené. Proto nerozhoduje jeho označení. Ačkoliv je tedy úkon žalovaného označen jako „rozhodnutí“, nesplňuje jeho znaky po stránce materiální, neboť se netýká veřejných subjektivních práv a povinností. V takovém případě je třeba postupovat podle § 70 písm. a) s. ř. s., podle kterého jsou ze soudního přezkumu vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.

Nelze tedy souhlasit se závěrem Městského soudu v Praze, že žaloba byla nepřipustná z důvodů nevyčerpání řádných opravných prostředků v řízení před správním orgánem (§ 68 písm. a) s. ř. s.). Žaloba totiž byla nepřipustná proto, že se v ní stěžovatelka domáhala přezkoumání úkonů, jež jsou ze soudního přezkumu vyloučeny, neboť se nejednalo o rozhodnutí v materiálním smyslu (§ 68 písm. e), § 70 písm. a) s. ř. s.). I existence kompetenční výluky zakotvené v § 70 písm. a) s. ř. s. je však důvodem pro odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., takže Městský soud v Praze nepochybil, když takové rozhodnutí učinil.

Městský soud v Praze v odůvodnění napadeného usnesení uvedl, že stěžovatelce bylo odvoláními vyhověno, ačkoliv ve skutečnosti žalovaný prvoinstanční správní rozhodnutí zrušil a věci mu vrátil k dalšímu projednání se závazným právním názorem je zastavit. Tato nepřesnost však nemá žádný vliv na výrok napadeného usnesení soudu, neboť úkony žalovaného, jimiž došlo k zrušení prvoinstančních rozhodnutí a vrácení věcí k novému projednání, nemohly být považovány za rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. bez ohledu na to, z jakých důvodů k jejich vydání došlo.

Správností závěru žalovaného o nutnosti zastavení řízení ve věci žádosti stěžovatelky o dávky pomoci v hmotné nouzi ze dne 30. 9. 2009 ani s tím související totožností či rozdílností této žádosti ve vztahu k předchozí žádosti ze dne 15. 7. 2009 se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť „odmítl-li krajský soud žalobu jako neprojednatelnou a nezabýval-li se jí věcně, přezkoumává Nejvyšší správní soud v kasačním řízení jen to, zda krajský soud správně posoudil nesplnění procesních podmínek; věcný obsah žaloby přezkoumávat nemůže.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65, www.nssoud.cz). Dále i kdyby se tyto žádosti o dávky pomoci v hmotné nouzi skutečně vztahovaly k jiným obdobím, nemělo by to žádný vliv na zákonnost napadeného usnesení Městského soudu v Praze, neboť ten se nemohl zabývat věcnou správností úkonů žalovaného, které nelze považovat za rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., a musel žalobu jako nepřipustnou odmítnout, jak již bylo zmíněno. Proto otázka totožnosti či rozdílnosti žádostí stěžovatelky o dávky pomoci v hmotné nouzi ze dne 15. 7. 2009 a 30. 9. 2009 může být řešena až v případném dalším řízení o žalobě, která by byla podána po vyčerpání řádného opravného prostředku proti novému rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně

v souladu s § 120 a § 60 odst. 1 a 2 nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatelka v něm neměla úspěch a správnímu orgánu takové právo ve věcech pomoci v hmotné nouzi nepřísluší.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 23. 3. 2010, č. j. 4 Ad 5/2010 - 49, byla stěžovatelce ustanovena zástupkyní pro řízení o kasační stížnosti advokátka Mgr. Dagmar Rezková Dřímálová. V takovém případě její hotové výdaje a odměnu za zastupování platí stát (§ 120 a § 35 odst. 8 věta první s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto přiznal ustanovené zástupkyni v souladu s jejími požadavky odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů v celkové výši 1600 Kč, která se skládá z částky 1000 Kč za dva úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení zahrnující i studium spisu a podání doplnění kasační stížnosti podle § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů) a z částky 600 Kč za s tím související dva režijní paušály po 300 Kč (§ 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Tato částka bude ustanovené zástupkyni vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu v obvyklé lhůtě.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2010

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu